

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - נ"א

1. רבא פסק לאפוטרופוס שיעלה ליתום מזונות יתרים אף עבור היתומה. כיצד מתיישב עם מה שפסק שמזונות הבנות גובים רק ממטלטלין? כיון שאילו היה רוצה היתום שפחה לשמשו, היינו נותנים לו, כ"ש כאן שגם היא אחותו וגם משמשתו.

2. לדעת רבי מוציאין מיד היורשים למזון אשה ולבנות, בין מקרקעות ובין ממטלטלין, מהי דעת רבי שמעון בן אלעזר החולק עליו? **קרקעות** - מוציאין לבנות [למזונותם ופרנסתם] מן הבנים, וכן לבנות קטנות מיד בנות גדולות שיחלקו בשווה [כשאין בנים], וכן לבנים קטנים מן הבנים הגדולים שהחזיקו. כשיש נכסים מרובין, יוציאו מהבנות שהחזיקו ויתנו לבנים והם יפרנסו אותן. אבל לא לבנים מן הבנות בנכסים מועטים. **מטלטלין** - מוציאין לבנים מן הבנים, ולבנות מן הבנות, ולבנים מן הבנות שהחזיקו, **אבל לא לבנות מן הבנים**. **הלכה** - אע"ג שקי"ל הלכה כרבי מחבירו, כאן הלכה כרשב"א, כיון שרבא פסק: ממקרקעי ולא ממטלטלי, בין לכתובה, בין למזוני, בין לפרנסה.

3. משנה - אלו חיובי כתובה חלים אף אם לא כתבם, כיון שהם תנאי בית דין?

- א. לא כתב לה כלל כתובה - בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה.
- ב. כתב לה שדה שוה מנה תחת מאתים זוז, ולא כתב לה כל נכסים דאית לי אחראין לכתובתיך - חייב שוה מאתיים.
- ג. לא כתב לה 'אם תשתבי אפדך ואשיבך לי לאשה' [ובכנתה אשיבך למדינתך, כיון שאסורה לו] - חייב לפדותה, ואם אמר הרי גיטה וכתובתה ותפדה את עצמה - אינו רשאי. **אמנם אם חלתה** - חייב לרפאותה, אבל רשאי לומר הרי גיטה וכתובתה ותרפא את עצמה.

4. האם ניתן לפחות לכתולה ממאתים ואלמנה ממנה?

לר' מאיר: אסור והעושה כן הרי זו בעילת זנות, **לרבי יהודה**: יכול לכתוב שטר של מאתים והיא כותבת התקבלתי ממך מנה. וכן באלמנה...

5. המוצא שטר שכתוב בו שפלוני חייב לפלוני האם יכול להחזירו למלוה?

ר' מאיר: אם יש בו אחריות נכסים, שקרקעות הלוה משועבדים למלוה - לא יחזיר, שיש לחוש לקנוניא להוציא מהלקוחות. ואם אין אחריות יחזיר. **חכמים [ובכללם ר' יהודה]**: אף אם אין אחריות בשטר, בי"ד נפרעין מהן. כיון שאם לא נכתב אחריות, טעות סופר היא, ולכן לא יחזיר בכל מקרה.

6. על אלו חמישה מיני חובות למדנו שהבע"ח יכול לגבותם רק מהחייב עצמו ולא מהלקוחות?

א. מוכר שדה שאינה שלו, ובא הנגזל וגבאה עם פירותיה [כדין] הקונה יכול לגבות השדה אפילו מלקוחות המוכר, והפירות שזרע גובה רק מהמוכר. **ב.** וכן לגבי שבח פירות, שהשביחם הקונה. **ג.** והמקבל עליו לזון את בן או בת אשתו. **ד.** שט"ח שאין בו אחריות נכסים, **ה.** וכתובה שאין בה אחריות.

7. משנתנו [בשאלה 3] היא כדעת ר' מאיר או כדעת ר' יהודה?

א. כולה כר' יהודה, שהעדר האחריות תלוי בטעות סופר, ומה ששינוי שיכולה למחול לבעלה זה דווקא כשכתבה לו התקבלתי ובמשנתנו לא כתבה. **ב.** כולה כר"מ שגם אם מוחלת יש לה כתובה. ומה ששינוי שחייב אף שלא כתב לה אחריות נכסים, הכוונה רק מבני חורין. [שלשיטתו לאו ט"ס].

8. אשת ישראל שנאנסה - האם אסורה לבעלה?

אבנה דשמואל: אסורה, חיישינן שמא תחילתה באונס וסופה ברצון. [ובשבויה הקילין] ומה שהתורה התירה כשמעידים שצווחה מתחילה ועד סוף. **רבא**: כל שתחילתה באונס וסוף ברצון, אפי' היא אומרת, הניחו לו, שאלמלא נזקק לה היא שוכרתו - מותרת, הטעם: יצר אלבשה.

9. כיצד דרשו את הפסוק 'והיא לא נתפשה'?

א. משמע נתפשה מותרת, ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת, זו שתחילתה באונס וסופה ברצון.

ב. יש לך אחרת שאע"פ שנתפשה אסורה - זו אשת כהן.

ג. ויש אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת - זו שקידושיה קידושי טעות, שאפי' בנה מורכב על כתיפה ממאנת והולכת. [ולא נחשב שזינתה תחתיו]

רב יהודה: נשים נשואות שגנבום ליסטים, מותרות לבעליהן ומה שראינום מגישות לליסטים לחם ומושיטות להם חיצים זה רק מחמת יראה.

שבויי מלכות - במלכות אחשורוש, יודעת שלא תנשא לו ונבעלת לאונסה. במלכות בן נצר, חוששים שנתרצתה לו כדי שישאנה.

שבויי ליסטות - בליסטים כגון בן נצר, [לגבי מלכות אחשורוש נחשב ליסטים] חוששים שנתרצתה אבל אצל ליסטים דעלמא נחשבת אנוסה.